

ความรู้ และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

นาฏนภา อารยะศิลปะธร *

พัชนี สมกำลัง **

วิสัย คตะตา *

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และเจตคติ ต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 136 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดความรู้การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น และแบบวัดเจตคติการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.81, 0.82 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.62) โดยความรู้ด้านการแสดงออกเรื่องเพศมีค่าคะแนนสูงสุด (ร้อยละ 78.18) และความรู้ด้านการจัดการกับอารมณ์เพศมีค่าคะแนนต่ำสุด (ร้อยละ 54.93)
2. คะแนนเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, S.D.= 0.42) โดยเจตคติด้านผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.42$, S.D.=0.60) และเจตคติด้านการแสดงออกเรื่องเพศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} =2.49$, S.D.=0.61)

คำสำคัญ : ความรู้, เจตคติ, การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์, นักเรียนมัธยม

* อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม

Knowledge and Attitude of Junior High School Students toward Sexual Intercourse Prevention in Srisongkram district, Nakhon Phanom Province

*Nadnapa Arayasinlapathon**

*Patchanee Somkamlung***

*Wisai Kata**

Abstract

A descriptive research was conducted to investigate the knowledge and attitudes toward sexual intercourse prevention of adolescent junior high school students in Srisongkram district, Nakhon Phanom province. A hundred thirty six students were surveyed by collecting data using a privacy questionnaire and tests of knowledge and attitudes toward sexual intercourse prevention among adolescents. The reliability of knowledge test was analyzed using the Cronbach's alpha coefficient, giving a value of 0.82, whereas the attitude test gave a value of 0.81. The data were analyzed using percentage, mean, and standard deviation. The research found that:

1. The mean knowledge score of the junior high school students toward sexual intercourse prevention was 67.62%. The mean knowledge score for sexual behavior was highest (78.18%) while the mean knowledge score for the management of sexual emotion was lowest (54.93%).
2. The mean attitude score of the junior high school students toward sexual intercourse prevention was in the middle point ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.42). The attitude scores of the impacts from having sexual intercourse during school age was highest ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.60), while the attitude scores of the expression of sexual behavior was lowest ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.61).

Keywords : knowledge, attitude, prevention of sexual intercourse

* Lecturer, Boromarajonnani College of Nursing, Nakhon Phanom, Nakhon Phanom University

**Assistant Professor, Boromarajonnani College of Nursing, Nakhon Phanom, Nakhon Phanom University

ความเป็นมาและความสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงโดยการก้าวไปสู่ความทันสมัย ก่อให้เกิดการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้าสู่ประเทศไทย อย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นมี ค่านิยมและพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็น การคบเพื่อนต่างเพศ การแต่งกายให้ดึงดูดความสนใจ ของเพศตรงข้ามด้วยแฟชั่นตะวันตก การแสดงออก ทางเพศของวัยรุ่นในที่สาธารณะ การมีเพศสัมพันธ์ที่ เพิ่มขึ้นและอายุเฉลี่ยของการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก น้อยลง โดยวัยรุ่นคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรเป็นเรื่องธรรมดา ปัญหาที่ตามมาคือการตั้งครรภ์ ของวัยรุ่น¹ ทั้งนี้เนื่องจากวัยรุ่น เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลง ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมมี การเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนต่างๆ ในร่างกายมีสภาพ ร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไป ในเพศหญิง เริ่มมีประจำเดือน มีหน้าอก สะโพกผายและมีขนที่อวัยวะเพศ เริ่มมีความ ต้องการทางเพศ สภาพจิตใจของวัยรุ่นจะมีความคิดค่อนข้าง อยากรู้อยากเห็นและอยากรลอง ซึ่งอาจมีผลต่อการตัดสินใจ กระทำสิ่งต่างๆ โดยใช้อารมณ์เป็นใหญ่² จึงทำให้วัยรุ่น ต้องประสบกับปัญหานานาประการโดยเฉพาะปัญหา การมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์³⁻⁵ ซึ่งผลจากการ มีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นก่อให้เกิดผลกระทบต่อตนเอง เช่นการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ภาวะแทรกซ้อนจาก การทำแท้ง⁶ ปัญหาสุขภาพจิตจากการที่ไม่สามารถปรับตัว ต่อการเป็นมารดาได้ หรือเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น กามโรค ซิฟิลิส และ โรคเอดส์² เป็นต้น การวิเคราะห์ ถึงสาเหตุของปัญหาพบว่าสาเหตุสำคัญประการหนึ่ง คือ การขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเพศที่ถูกต้อง⁷ นอกจากนี้ยังพบว่า การสอนเพศศึกษาไม่มีรูปแบบที่ ชัดเจน⁸⁻⁹ บางประเด็น ครูผู้สอนไม่กล้าสอน¹⁰ วิธีการ สอนทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อหน่าย เช่น ให้อ่านหนังสือ สุขศึกษาหรือใช้การบรรยายตามหนังสือ¹¹ และโรงเรียน

ให้ความสำคัญต่อการสอนเพศศึกษาน้อย² ท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงของสังคม การพัฒนาของสื่อและ เทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างก้าวกระโดด ประกอบ กับสภาพของครอบครัวไทยอ่อนแอลง วัยรุ่นได้รับการอบรมโดยกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมลดลง ทำให้ง่ายต่อการรับเอาวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาใช้ใน ชีวิตโดยการขาดภูมิคุ้มกัน การที่วัยรุ่นแสวงหาความรู้ ต่างๆ ผ่านสื่อออนไลน์ด้วยตนเอง⁸⁻⁹ ความรู้ที่ได้มา จึงไม่ผ่านคำแนะนำชี้แนะจากผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะสูงกว่า เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ แต่วัยรุ่นนิยมแบง บันประสบการณ์ในเรื่องเพศในกลุ่มเพื่อนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นนิยมมีเพศสัมพันธ์ก่อนการ แต่งงานเพิ่มมากขึ้นและนับวันอายุของการเริ่มมีเพศ สัมพันธ์ครั้งแรกยิ่งน้อยลง ทั้งนี้มาจากความรู้และเจตคติ ของวัยรุ่นต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่เปลี่ยน ไป¹⁰ ซึ่งความรู้มีผลต่อเจตคติและส่งผลต่อการแสดง พฤติกรรม^{5,7} จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าองค์ประกอบ ของความรู้และเจตติด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ จำแนกได้ 4 องค์ประกอบคือ 1) การแสดงออกเรื่องเพศ 2) การจัดการกับอารมณ์เพศ 3) ปัจจัยเสี่ยงต่อการมี เพศสัมพันธ์ และ 4) ผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์

การแก้ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นจึง จำเป็นจะต้องเริ่มที่การประเมินความรู้และเจตคติของ วัยรุ่นต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์อย่างครอบคลุม เพื่อการวางแผนในการให้เพศศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งพบว่าความรู้และเจตคติเรื่องเพศของวัยรุ่นมีความ แตกต่างกันในแต่ละบริบทของสังคมวัฒนธรรม¹¹ จาก รายงานสภาวะการมีบุตรของวัยรุ่นไทยพบว่า แนวโน้ม การคลอดบุตรของมารดาวัยรุ่น ทั้งประเทศ พ.ศ.2543- 2552 โดยใช้เกณฑ์การแผ่รังวงการตั้งครรภ์ไว้ที่ มากกว่า หรือเท่ากับร้อยละ 10 พบว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดย ในปีพ.ศ. 2554 มีมารดา อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็น

ร้อยละ 14.32 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์เฝ้าระวัง ประเทศไทยพบว่าต้องเฝ้าระวังมากถึง 71 จังหวัดซึ่งมีจังหวัดนครพนมรวมอยู่ในจำนวนนี้ด้วย และปี พ.ศ. 2555 จังหวัดนครพนมมีมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.80 โดยเฉพาะอำเภอศรีสงคราม จ.นครพนม มีมารดาอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.80 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ต้องเฝ้าระวังและมีค่าสูงกว่าเกณฑ์เฝ้าระวังถึงร้อยละ 18.30¹²

จากสถานการณ์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นที่มีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการสอนเพศศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้และเจตคติที่ดีในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม
- 2) เพื่อศึกษาระดับเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อศึกษาระดับความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม ประชากร คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 สังกัดกรมสามัญศึกษา ปีการ

ศึกษา 2555 ในเขตอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม จำนวน 4 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,456 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 ทั้งเพศหญิงและเพศชาย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Krejcie & Morgan¹³ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 317 คน จากนั้นกำหนดสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่างให้เท่ากันดังนี้ โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์ 168 คน โรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา 56 คน โรงเรียนบ้านข่าพิทยาคม 57 คน และโรงเรียนนาคาราชรังสรรค์ 36 คน รวมทั้งสิ้น 317 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียน ได้แก่ เพศ ประสบการณ์การได้รับความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและแหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับประสบการณ์การมีคู่วัยหรือมีแฟน การมีคู่วัยหรือแฟนในปัจจุบัน

ส่วนที่ 2 แบบวัดความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ใช้คำถามแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ มีคำตอบให้เลือก 4 คำตอบ ในแต่ละข้อจะมีคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว ถ้าตอบถูกในข้อนั้นจะได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดจะได้ 0 คะแนน

การแปลผลคะแนนสำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ประยุกต์การวิเคราะห์ระดับคะแนนของ วิเชียร เกตุสิงห์¹⁴ แบ่งเป็น 3 ระดับดังนี้

คะแนนอยู่ในช่วง 0-10 คิดเป็นร้อยละ 0-50 หมายถึง มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำ

คะแนนอยู่ในช่วง 11-15 คิดเป็นร้อยละ 51-75 หมายถึง มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนอยู่ในช่วง 16-20 คิดเป็นร้อยละ 76-100

หมายถึง มีคะแนนอยู่ในระดับสูง

ส่วนที่ 3 แบบวัดเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ประกอบด้วยคำถามที่มีลักษณะด้านบวกและด้านลบ (positive or negative statement) รวมจำนวน 30 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 อันดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยมาก ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ ข้อความเชิงบวก (positive statement) มีค่าคะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ตามลำดับ ส่วนข้อความเชิงลบ (negative statement) มีค่าคะแนน 1, 2, 3, 4, 5 ตามลำดับ

การแปลผลคะแนนเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ แปลผลตามคะแนนเฉลี่ย ซึ่งวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับดังนี้

ระดับดีมาก	คะแนนเฉลี่ย	4.50–5.00
ระดับดี	คะแนนเฉลี่ย	3.50–4.49
ระดับปานกลาง	คะแนนเฉลี่ย	2.50–3.49
ระดับต่ำ	คะแนนเฉลี่ย	1.50–2.49
ระดับต่ำที่สุด	คะแนนเฉลี่ย	1.00–1.49

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ

ข้อมูล

ผู้วิจัยหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความเที่ยงและความตรงดังนี้

1) ผู้วิจัยนำแบบวัดความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและได้ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความตรงเท่ากับ 0.77 นำมาหาความเที่ยง โดยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแห่งหนึ่งในจังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ

ครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .80

2) นำแบบวัดเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าความตรงเท่ากับ 0.95 หาความเที่ยง โดยผู้วิจัยนำไปทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นแห่งหนึ่งในจังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน คำนวณหาค่าความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .75

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย ซึ่งออกโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดนครพนมถึงผู้อำนวยการโรงเรียนทุกแห่ง และผู้วิจัยได้คำนึงถึงสิทธิของกลุ่มตัวอย่างตลอดกระบวนการวิจัย ได้แก่ การชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ การยุติเข้าร่วมวิจัยโดยไม่ส่งผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น การนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวมโดยไม่บ่งชี้ถึงกลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากได้รับความยินยอมด้วยความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่างและผู้ปกครองลงนามอนุญาต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการประมวลผลข้อมูลดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างด้วยสถิติพื้นฐาน การแจกแจงความถี่และร้อยละ
- 2) วิเคราะห์คะแนนความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นปีที่ 1-3 สังกัดกรมสามัญศึกษาปีการศึกษา 2555 ที่มีการเรียนการสอนแบบสหศึกษา ในเขตอำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม รวมทั้งสิ้น 136 คน คิดเป็นร้อยละ 43 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยภาพรวมของความรู้ที่

เคยได้รับ ในด้านการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และจิตวิญญาณของวัยรุ่น พบว่าเคยได้รับความรู้คิดเป็นร้อยละ 80.9 และไม่ทราบผลเสียที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น ซึ่งใกล้เคียงกับไม่ทราบถึงสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นคิดเป็นร้อยละ 74.3 และ 71.3 ตามลำดับ ประมาณร้อยละ 50 เคยมีแฟนหรือคู่รัก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของวัยรุ่น จำแนกให้เห็นความรู้ที่เคยได้รับ และสถานภาพการมีแฟนหรือคู่รัก

ลักษณะข้อมูล	เคย	
	(ร้อยละ)	ไม่เคย (ร้อยละ)
1. ความรู้ที่เคยได้รับ		
1.1 การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาและจิตวิญญาณของวัยรุ่น	80.9	19.1
1.2 สิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น	28.7	71.3
1.3 ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น	25.7	74.3
1.4 การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น	69.1	30.9
2. สถานภาพการมีแฟนหรือคู่รัก		
2.1 นักเรียนเคยมีแฟนหรือคู่รักหรือไม่	44.9	55.1
2.2 ปัจจุบันนักเรียนมีแฟนหรือคู่รักหรือไม่	34.6	65.4

2. ระดับความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่าง

ความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.62) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ด้านการแสดงออกเรื่องเพศมีค่าคะแนนความรู้อยู่ในระดับสูง (ร้อยละ 78.18)

ส่วนด้านผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น มีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 70.68) เช่นเดียวกับด้านปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น และการจัดการกับอารมณ์เพศมีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน (ร้อยละ 66.72 และ 54.93 ตามลำดับ) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงระดับความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

ความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น	ร้อยละ	การแปลผล
1. ด้านการแสดงออกเรื่องเพศ	78.18	สูง
2. ด้านปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	66.72	ปานกลาง
3. ด้านการจัดการกับอารมณ์เพศ	54.93	ปานกลาง
4. ด้านผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	70.68	ปานกลาง
โดยรวม	67.62	ปานกลาง

3. ระดับเจตคติต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่าง

เจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$, S.D. = 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า เจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

ด้านผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.42$, S.D.=0.60) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการแสดงออกเรื่องเพศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.49$, S.D.=0.61) ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับน้อย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเจตคติต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

เจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น	ค่าเฉลี่ยเจตคติ		การแปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการแสดงออกเรื่องเพศ	2.49	0.61	ต่ำ
2. ด้านปัจจัยเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	3.22	0.64	ปานกลาง
3. ด้านการจัดการกับอารมณ์เพศ	3.24	0.70	ปานกลาง
4. ด้านผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน	3.42	0.60	ปานกลาง
รวม	3.09	0.42	ปานกลาง

อภิปรายผล

1. ความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

ระดับความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 67.62) สอดคล้องกับผลการศึกษาของจิราภรณ์ รัตนพิทักษ์¹⁵ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติต่อเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญ

ศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความรู้เรื่องเพศในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้เพราะวัยรุ่นตอนต้นเป็นวัยแห่งการอยากรู้อยากลอง เป็นวัยที่ให้ความสนใจในเพศตรงข้าม เริ่มสนใจและหาความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ⁷ ถึงแม้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาและจิตวิญญาณ มากถึงร้อยละ 80.90 แต่ความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อ

การมีเพศสัมพันธ์ ผลเสียจากการมีเพศสัมพันธ์ และการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์มีเพียงร้อยละ 28.7, 25.7 และ 69.1 ตามลำดับ ในสภาพปัจจุบันการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาการเปลี่ยนแปลงด้านสรีระและร่างกายซึ่งอาจไม่เพียงพอต่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น เช่น ผลเสียของการมีเพศสัมพันธ์ การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย และทักษะการจัดการกับสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น² ดังนั้นระดับความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมจึงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านยังพบอีกว่า ความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ด้านการจัดการกับอารมณ์เพศมีค่าคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 54.93 แสดงว่าวัยรุ่นมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการอารมณ์ทางเพศที่ยังไม่เพียงพอ ซึ่งการจัดการอารมณ์ทางเพศนั้นแบ่งเป็นสามระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 การจัดการอารมณ์ทางเพศโดยการควบคุมอารมณ์ทางเพศ ทำให้ได้สองวิธีคือ การควบคุมจิตใจตนเอง และการหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้า การดูสื่อลามก การเที่ยวกลางคืน หรืออยู่ในที่ลับตาคนสองต่อสอง เป็นต้น ระดับที่ 2 การจัดการอารมณ์ทางเพศโดยการเบี่ยงเบนอารมณ์ทางเพศ เช่น การเล่นดนตรี กีฬา และกิจกรรมที่ให้ความสนุกสนาน และระดับที่ 3 คือการจัดการอารมณ์ทางเพศโดยการปลดปล่อยและระบายอารมณ์ทางเพศ ได้แก่ การฝันเปียก และการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง (Masturbation) ซึ่งการที่วัยรุ่นมีความรู้ในเรื่องเหล่านี้ไม่เพียงพออาจทำให้เกิดผลเสียตามมา ได้แก่ การตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งตามมาด้วยปัญหาการตั้งครรภ์ และการติดเชื้อโรคทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น⁷

2. เจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

เจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ใน

วัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.09$, S.D= 0.42) ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอำพล อินกล้า¹⁶⁻¹⁷ ได้ศึกษาเรื่องเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่น จังหวัดชลบุรี ซึ่งพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้เพราะเจตคติแปรผันตรงกับความรู้ ดังนั้นเมื่อความรู้เรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลางระดับเจตคติจึงอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และสาเหตุอีกประการหนึ่งที่วัยรุ่นมีเจตคติในระดับปานกลางคือ วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการอิสระ จึงรู้สึกอึดอัดกับระเบียบ หรือกรอบความคิดที่สังคมกำหนดขึ้น รวมทั้งความประพฤติกและการแสดงออกเรื่องเพศ และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นด้านการแสดงออกเรื่องเพศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}=2.46$, S.D.=0.61) ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำ แต่ความรู้ด้านการแสดงออกทางเพศกลับอยู่ในระดับที่สูง แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นมีความรู้และจดจำได้ว่าอะไรคือพฤติกรรมที่เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม เพราะเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้เร็ว แต่กลับไม่เห็นด้วยกับค่านิยมดังกล่าว แสดงว่าวัยรุ่นเกิดความขัดแย้งในใจเกิดขึ้น ซึ่งพรอยด์ได้อธิบายพัฒนาการของวัยรุ่นไว้ว่าเป็นวัยที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม เรียนรู้เรื่องความรัก และเพศสัมพันธ์ เป็นช่วงการพัฒนาไปสู่ผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะเต็มที่ ในขั้นตอนนี้ถ้าพัฒนาการมีความราบรื่น จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักรักตัวเองและผู้อื่น แต่ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นในช่วงนี้ อาจมีบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสม เช่น มีความวิตกกังวล มีความขัดแย้งในใจเกิดขึ้นได้ ซึ่งปัจจุบันพบว่า วัยรุ่นได้แสดงให้เห็นถึงสัญญาณของปัญหาดังกล่าว เช่นการแสดงออกในเรื่องเพศเปลี่ยนแปลงไปจากในอดีตอย่างสิ้นเชิง ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์กับคูรักเป็นเรื่องปกติ การจับมือถือแขนในที่สาธารณะเป็น

เรื่องธรรมชาติของคนรักกัน ซึ่งยืนยันด้วยข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่พบว่าล้วนแล้วแต่เคยมีแฟนหรือคู่เกิบบ้างหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และปัจจุบันมีแฟนหรือคู่สูงถึงร้อยละ 34.6 สิ่งนี้อาจเป็นสาเหตุให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ และขาดการป้องกันขณะมีเพศสัมพันธ์ทำให้เพิ่มการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ตามมา⁷

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) เจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นด้านการแสดงออกเรื่องเพศมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แต่ความรู้ในด้านเดียวกันกลับอยู่ในระดับที่สูง แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นได้รับการสอนเกี่ยวกับการแสดงออกเรื่องเพศในระดับที่ดีจึงทำให้มีความรู้และตอบคำถามได้ถูกต้อง แต่กลับไม่เห็นด้วยกับค่านิยมดังกล่าวเจตคติจึงอยู่ในระดับที่ต่ำ นับเป็นการส่งสัญญาณอันตรายว่าทิศทางการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นยังไม่ได้ผลเท่าที่ควรจะเป็น ดังนั้นครูอาจารย์ ผู้ปกครอง ตลอดจนบุคลากรสุขภาพควรหาแนวทางในการให้ความรู้ในรูปแบบใหม่ๆ ที่ไม่เพียงแต่ให้ข้อมูลความรู้ หากแต่มุ่งหากกลยุทธ์เพื่อการปรับเปลี่ยนเจตคติที่ได้ผลดีจึงจะเป็นคำตอบที่ดีสำหรับปัญหานี้

2) การจัดการอารมณ์เพศนับเป็นสิ่งที่สำคัญในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ แต่จากผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นมีความรู้และเจตคติในเรื่องนี้ระดับปานกลางเท่านั้น จึงทำให้เห็นแนวโน้มของการตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องควรหันมาพัฒนาการสอนและการเสริมสร้างเจตคติด้านการจัดการอารมณ์เพศที่ถูกต้องให้กับวัยรุ่นอย่างจริงจัง แทนที่การรณรงค์การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยอย่างกว้างขวางเหมือน

ในปัจจุบัน ซึ่งทำให้วัยรุ่นเข้าใจว่าเป็นวิธีการจัดการอารมณ์เพศที่ได้รับการยอมรับและก้าวเข้าสู่ตัดสินใจมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยในอนาคต

- 1) การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความรู้ เจตคติและพฤติกรรมในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น
- 2) การวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมในการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น ตลอดจนอำนาจการทำนายของตัวแปรแต่ละตัว
- 3) การศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่น

เอกสารอ้างอิง

1. วาสนา ถิ่นชนอน และ วิลาวัณย์ ชมนิรัตน์. การพัฒนาแนวทางการให้บริการหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น โดยครอบครัวมีส่วนร่วมในคลินิกฝากครรภ์ เครือข่ายบริการสุขภาพ อำเภอยะบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ. 2555; 35(2) : 25-33.
2. วลัยยา ธรรมพินิจวัฒน์. เพศศึกษาสำหรับวัยรุ่นไทย. วารสารสภาการพยาบาล. 2553; 25(4): 5-9.
3. Boyd BL. Attitudes, subjective norms, and perceived behavioral control as predictors of sexual practices in African-american woman. [Ph.D. Dissertation in Psychology]. Washington, D.C.: Howard University ; 2008.
4. อมรรัตน์ ทองผา. การพัฒนาโปรแกรมการสอนเพศศึกษาเพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น. [วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

- สาขาวิชาการวิจัยการศึกษา]. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2552.
5. เจษฎา สุระแสง และคณะ. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์; 2551.
6. สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล. ผลการตั้งครรภ์และการคลอดของมารดาวัยรุ่น.วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ. 2556; 36(2): 46-56.
7. คลังพลอย เอื้อวิทยาศุภกร, อรณิชา โพธิ์หมื่นทิพย์. ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา. 2554; 17(2): 15-26.
8. สุพัตรา พรหมเรนทร์. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร. [ปริญญาพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพศึกษา]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2550.
9. Hackbarth HJ. Media influence on young adults sexual attitudes and behaviors. [Master thesis in Arts]. Central Florida : University of Central Florida; 2006.
10. พัทธนี สมกำลัง และยุทธชัย ไชยสิทธิ์. ผลการสอนเพศศึกษาที่เน้นมิติจิตวิญญาณต่อความรู้และเจตคติเรื่องการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น. วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ. 2556; 36(1) : 102-116.
11. ระวีวรรณ กันวี. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมและด้านจิตลักษณะที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นหญิงของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร. [ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการสาธารณสุข]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2547.
12. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดนครพนม. แผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาคีและเยาวชนตั้งครรภ์ไม่พร้อม. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.; ม.ป.ป.].
13. วรพจน์ พรหมสัถยพรต. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือการวิจัย. มหาสารคาม : คณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2546.
14. จิราภรณ์ รัตนพิทักษ์. ศึกษาความรู้และทัศนคติต่อเรื่องเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย; 2546.
15. วีรดิ พงษ์ทิพย์พัฒน์และคณะ. เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีอุดรธานี; 2550.
16. อำพล อินกล้า. เจตคติต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรสของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนบางละมุงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3.[วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. มหาวิทยาลัยบูรพา; 2548.
17. ภรภาดา อรุณรัตน์. กลวิธีในการปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงตามประสบการณ์ของวัยรุ่นชาย. [วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน].พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร; 2551.